

Národní akreditační úřad
pro vysoké školství

Zpětná vazba jako základní kámen řízení kvality

Tomáš Fliegl, místopředseda NAÚ

7. září 2023, Praha

Prolog: výstupy konference Ostrava 2023

- Téma: hodnocení, podpora a oceňování pedagogické práce akademických pracovníků
- *Zavádět a rozvíjet na vysokých školách nástroje hodnocení, podpory a oceňování pedagogické práce tak, aby byly dostatečně zohledněny obě hlavní činnosti akademických pracovníků – výzkumná a pedagogická činnost.*
- *Prohloubit evaluaci vysokých škol v oblasti podmínek pro kvalitní vzdělávání a efektivní pedagogickou práci. Doplnit nařízení vlády o standardech po akreditace ve vysokém školství o požadavky na nástroje zajišťující komplexní hodnocení, podporu a oceňování pedagogické práce.*

Zpětná vazba jako základní kámen

- Zpětná vazba a procesy k ní vedoucí (získávání „dat“) jsou základním předpokladem pro hodnocení, podporu a oceňování pedagogické práce.
- Čím kvalitnější a kompletnější data, tím potenciálně lepší zpětná vazba – vztah je však volný, samotná data nemusí být k ničemu, pokud nejsou využita.
- Systém zajišťování kvality vysokých škol (nejen s IA) se má opírat o procesy zpětné vazby
  - Jaké?
  - Od koho?

ZV v zajišťování kvality

- Jaká ZV: „zejména ankety a kvantitativní a kvalitativní průzkumy“
  - Zaměřeno silně analyticky a strukturovaně; evokuje pojetí ZV jako nástroje pro vrcholný management; co ale ZV bezprostředně užitečná pro AP?
- Od koho:
  - „v reprezentativní míře zapojení“
    - Dtto – reprezentativita je pojem kvantitativních metod (další zúžení)
  - akademičtí pracovníci, studující, absolventi a odborníci dané vysoké školy nebo z jiného pracoviště než z dané vysoké školy
    - AP na prvním místě, ale v realitě spíše okrajově třeba v podobě sebehodnotících zpráv garantů SP

Jakou ZV potřebujeme (nejvíce) posílit

- ESG a zaměření zpětné vazby:
  - 1.5: vysoké školy mají dohled nad kompetencemi učitelů
  - 1.9: monitoring a hodnocení SP se zaměřuje na:
    - obsah (kurikulum);
    - studijní zátěž, průchod studiem a úspěšnost;
    - efektivitu hodnocení studujících;
    - očekávání, potřeby a spokojenost studujících;
    - prostředí a podpora pro učení
  - 1.3: vyřizování stížností studujících

Zpětná vazba od studujících

- ESG a zaměření zpětné vazby:
  - 1.5: vysoké školy mají dohled nad kompetencemi učitelů
  - 1.9: monitoring a hodnocení SP se zaměřuje na:
    - obsah (kurikulum);
    - studijní zátěž, průchod studiem a úspěšnost;
    - efektivitu hodnocení studujících;
    - očekávání, potřeby a spokojenost studujících;
    - prostředí a podpora pro učení
  - 1.3: vyřizování stížností studujících

Zpětná vazba od studujících

- Význam: **velký**, **částečný**, malý
- ESG a zaměření zpětné vazby:
  - 1.5: vysoké školy mají dohled nad **kompetencemi učitelů**
  - 1.9: monitoring a hodnocení SP se zaměřuje na:
    - obsah (kurikulum);
    - **studijní zátěž, průchod studiem a úspěšnost;**
    - **efektivitu hodnocení studujících;**
    - **očekávání, potřeby a spokojenost studujících;**
    - **prostředí a podpora pro učení**
  - 1.3: vyřizování **stížností studujících**

Zpětná vazba od studujících

- Konkrétní metody a způsoby vyhodnocení ZV od studujících nechávám v této prezentaci stranou.
- Ačkoliv je role studujících při zpětné vazbě zásadní, nemůžeme problematiku ZV na kvalitu vzdělávání redukovat na problém nízké návratnosti studentského hodnocení výuky
- SHV nepokrývá celou problematiku kvality vzdělávání a jeho výsledky není vhodné bez ničeho dalšího používat například pro hodnocení vzdělávací činnosti AP (odměňování, kariérní postup)

„Kolegiální“ zpětná vazba

- „Kolegiální“: různé typy od blízkého kolegy z katedry, vedoucích katedry/proděkana atp., po nezávislou osobu z jiné vysoké školy nebo ze zahraničí -> různá podoba (forma) a účely
- ESG a zaměření zpětné vazby:
  - 1.5: vysoké školy mají dohled nad kompetencemi učitelů
  - 1.9: monitoring a hodnocení SP se zaměřuje na:
    - obsah (kurikulum);
    - studijní zátěž, průchod studiem a úspěšnost;
    - efektivitu hodnocení studujících;
    - očekávání, potřeby a spokojenost studujících;
    - prostředí a podpora pro učení
  - 1.3: vyřizování stížností studujících

„Kolegiální“ zpětná vazba

- „Kolegiální“: různé typy od blízkého kolegy z katedry, vedoucích katedry/proděkana atp., po nezávislou osobu z jiné vysoké školy nebo ze zahraničí -> různá podoba (forma) a účely
- Význam: **velký**, **částečný**, malý
- ESG a zaměření zpětné vazby:
  - 1.5: vysoké školy mají dohled nad **kompetencemi učitelů**
  - 1.9: monitoring a hodnocení SP se zaměřuje na:
    - **obsah (kurikulum);**
    - **studijní zátěž, průchod studiem a úspěšnost;**
    - **efektivitu hodnocení studujících;**
    - očekávání, potřeby a spokojenost studujících;
    - **prostředí a podpora pro učení**
  - 1.3: vyřizování stížností studujících

Zajišťování kvality ve výzkumu

- spolupráce při tvorbě
- pozorování práce ostatních (týmová práce, konference, četba článků a knih)
- **kritická diskuze (posudky na články – peer review, diskuze na konferencích, recenze knih)**
- adaptace, replikace a imitace práce druhých (použití výzkumných metod atp.)
- *Podle Michael O'Hare, professor of Public Policy, Goldman School of Public Policy, UC Berkeley.*

Aplikace pro vzdělávání

Jaké podoby má ve vzdělávací činnosti:

- hodnocení materiálů pro studující (sylaby, úkoly, testování...)
  - pozorování výuky (peer, nadřízený pracovník)
  - hodnocení portfolií učitelů
-
- Stejně jako ve výzkumu může mít podobu anonymní i neanonymní a další konkrétní parametry lze upravit prostředím a preferencím vysoké školy.

Kolegiální zpětná vazba v hodnocení NAÚ

- Obecné podmínky pro hodnocení toho, že vysoká škola systémově používá kolegiální zpětnou vazbu při zajišťování kvality, již v nařízení vlády stanoveny jsou (viz začátek prezentace).
- Tento přístup je od jara tohoto roku užíván při hodnocení pro institucionální akreditace (aktuálně běží 4 řízení – 2 VVŠ a 2 SVŠ)
- Zatím nejsou rozpracovány metodiky pro podrobnější komunikaci požadavků NAÚ, proto jsou užívány mírně a zejména formativně.

Kolegiální zpětná vazba v hodnocení NAÚ (II)

- Konkrétnější legislativní a/nebo metodická úprava (úprava zkreslení v současném NV/nová legislativní úprava + metodické doplnění + pokyny pro hodnotitele)
- Zlepšit podmínky pro kolegiální zpětnou vazbu ze strany hodnotitelů NAÚ k obsahu a metodám vzdělávání prostřednictvím formulářů akreditace (příloha B – charakteristika SP a předmětů)
  - Chybí výsledky učení (u SP profil abs., u předmětů jen „osnova“)
  - Metody výuky jen formálně (př., cv.)
  - Metody hodnocení jen formálně (zk., z.)

Aktuální příležitosti pro vysoké školy

OP JAK, ESF+ výzva pro vysoké školy:

- Vyhlášena 30. srpna, 2,5 mld. Kč
- podpora kolegiální výměny zkušeností a zpětné vazby v oblasti přípravy a realizace vzdělávací činnosti, včetně využití metody pozorování výuky („hospitací“) a tvorby učících se komunit akademických pracovníků.
- sběr a vyhodnocování dat (kvantitativních i kvalitativních) o bariérách v průchodu studiem a studijní neúspěšnosti.

CRP 2024:

- Rozvoj nástrojů kvalitativního hodnocení pedagogické praxe akademických pracovníků

Děkuji za pozornost

© David Short